

Vlada Srbije objavila je **predlog** Testa samostalnosti koji treba da utvrdi da li preduzetnik ostvaruje prihode od samostalne delatnosti ili je zapravo zaposlen u kompaniji koja ga angažuje kao podizvođača i na taj način ostvaruje prihod kao fizičko lice. Njegova primena očekuje se od 2020. godine. Test samostalnosti čini devet pitanja kojima će se proveravati samostalnost preduzetnika u odnosu na nalogodavca, odnosno kompaniju koja ih angažuje kao podizvođača.

U slučaju da preduzetnik paušalac odgovori pozitivno na najmanje pet pitanja smatraće se da nije samostalan, pa će naknada koju ostvaruje biti oporezovana kao ostali prihod u skladu sa članom 85 Zakona o porezu na dohodak građana, a na takvu naknadu će se obračunavati doprinosi za penzijsko i invalidsko osiguranje po stopi od 26 odsto. To praktično znači da taj preduzetnik neće biti oporezovan paušalno, već kao fizičko lice, što mu donosi i veći porez.

S druge strane, u slučaju da paušalac prođe test nastaviće da posluje kao i ranije.

Značajno je da se test samostalnosti ne odnosi pojedinačno na paušalca ili kompaniju koja ga angažuje, već upravo na njihov poslovni odnos. Ako preduzetnik posluje sa više klijenata, moraće da testira odnos sa svakim pojedinačno, i tamo gde "prođu test" moći će da nastavi da posluje kao i do promena i da na isti način plaća poreze i doprinose, a gde se pokaže da nije samostalan moraće da primenjuje drugačiji, najverovatnije nepovoljniji, obračun poreza

Ako paušalac saraduje sa domaćim nalogodavcem, odnosno kompanijom iz Srbije, ona će biti u obavezi da testira njihov poslovni odnos primenom devet kriterijuma navedenim u testu. S druge strane, ako rade sa stranom kompanijom, preduzetnik paušalac će imati tu obavezu, a u slučaju da ne prođe test biće obavezan da primeni takozvano samooporezivanje. Država će tu imati kontrolnu funkciju, odnosno poreski inspektori će, kada izađu na teren, procenjivati da li je test urađen po propisima

Test samostalnosti:

1. Nalogodavac određuje radno vreme ili odobrava preduzetniku korišćenje godišnjeg odmora i drugih vrsta odsustva uz naknadu
2. Preduzetnik koristi prostorije ili koristi materijalna i nematerijalna sredstva za rad koje obezbeđuje ili finansira ili poseduje nalogodavac
3. Nalogodavac vrši osposobljavanje preduzetnika i rukovodi procesom rada
4. Nalogodavac oglašava pozicije za koje angažuje preduzetnika ili u tu svrhu angažuje recititere
5. Preduzetnik obavlja posao kod nalogodavca radeći u timu ili timovima sa zaposlenima ili sa drugim preduzetnicima angažovanim od strane istog nalogodavca
6. Najmanje 70% prihoda u 12 meseci preduzetnik ostvaruje od nalogodavca
7. Preduzetnik obavlja poslove iz delatnosti poslodavca i za to ne preuzima poslovni rizik prema klijentima nalogodavca

8. U ugovoru o angažovanju postoji neka formulacija non-compete klauzule, odnosno zabrane rada sa drugima

9. Preduzetnik je angažovan kod nalogodavca više od 130 dana u 12 meseci